

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій та менеджменту
Кафедра психології, педагогіки та соціології

Затверджено
Науково-методичною радою
Університету,
протокол від «13» 09 № 8

Голова НМР С.А. Супруненко

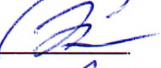

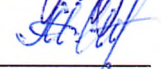

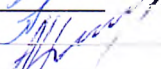
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Економічна психологія»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форм навчання)
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»,
Освітньо-професійна програма «Податкове консультування»,
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»,
спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітньо-професійна програма «Економіка та організація підприємницької
діяльності»
спеціальність 073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма «Менеджмент митної справи»
Освітньо-професійна програма «Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу»
Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові відносини»
Спеціальність 051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»
статус дисципліни: обов'язкова
Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
Освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини»
статус дисципліни: вибіркова

Ірпінь – 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна психологія» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня складена на основі: освітньо-професійної програми «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика» спеціальності 071 «Облік і оподаткування», затвердженої Вченою радою Університету ДФС України «26» квітня 2021 року (протокол №5), освітньо-професійної програми «Податкове консультування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування», затвердженої Вченою радою Університету ДФС України «26» квітня 2021 року (протокол № 5), освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» затвердженої Вченою радою Університету ДФС України «26» квітня 2021 року (протокол № 5), освітньо-професійної програми «Економіка та організація підприємницької діяльності» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», затвердженої Вченою радою Університету ДФС України «26» квітня 2021 року (протокол №5), освітньо-професійної програми «Менеджмент митної справи» спеціальності 073 «Менеджмент», затвердженої Вченою радою Університету ДФС України «26» квітня 2021 року (протокол №5); освітньо-професійної програми «Економіка підприємства», затвердженої Вченою радою Університету ДФС України «26» квітня 2021 року (протокол №5), освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини», затвердженої Вченою радою Університету ДФС України «26» квітня 2021 року (протокол №5), освітньо-професійної програми «Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу», затвердженої Вченою радою Університету ДФС України «26» квітня 2021 року (протокол №5).

Укладач: М.Ю. Заушнікова, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології, педагогіки та соціології

Рецензенти: Я.О. Ізмайлов, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фіскального адміністрування
І.О. Петухова, к.психол.н., доцент, доцент кафедри психології, педагогіки, та соціології, в.о. завідувача кафедри психології, педагогіки та соціології

Гарант освітньої програми А.В. Лісовий, д.е.н., професор, професор кафедри державного фінансового контролю та аналізу
Гарант освітньої програми Г.М. Калач, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємництва та економічної безпеки
Гарант освітньої програми Ю.В. Панура, к.е.н., доцент, доцент кафедри фіскального адміністрування
Гарант освітньої програми М.Д. Бедриньць, к.е.н., доцент, доцент кафедри публічних фінансів
Гарант освітньої програми О.Є. Сушкова, к.е.н., доцент, доцент кафедри митної справи та товарознавства
Гарант освітньої програми Л. В. Слосарева, д.е.н., доцент, професор кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки
Гарант освітньої програми Я. В. Белінська, д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин
Гарант освітньої програми М.В. Гусятинський, к.тех.н., доцент, професор кафедри
Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою психології, педагогіки та соціології, протокол від «06» вересня 2022 р. № 2

В.о. завідувача кафедри І.О.Петухова, к.пед.н., доцент

Розглянуто і схвалено вченою радою факультету соціально-гуманітарних технологій та менеджменту, протокол від «08» вересня 2022 р. №2

Голова вченої ради факультету Соціально-гуманітарних технологій та менеджменту Н.І. Зикун

Завідувач відділу планування, організації та контролю освітнього процесу Л.В. Мілімко

Реєстраційний № _____

РЕЦЕНЗІЯ

*на робочу програму навчальної дисципліни «Економічна психологія»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форм навчання)*

*Галузь знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальність 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійна програма «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика», «Податкове консультування», спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньо-професійна програма «Економіка та організація підприємницької діяльності», спеціальність 073 «Менеджмент» освітньо-професійна програма «Менеджмент митної справи» підготовлену, Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові відносини», Спеціальність 051 «Економіка», Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства», Галузь знань 29 «Міжнародні відносини», Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини», Освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини» підготовлену к.психол.н, доцентом кафедри психології, педагогіки та соціології
М. Ю. Заушніковою*

Формування української державності пов'язується не тільки зі створенням демократичної політичної системи, а й з трансформацією колишнього економічного укладу, розвитком нових економічних відносин.

Тому особливої актуальності набуває економічна психологія, в рамках якої проводяться дослідження у сфері пошуку нових економічних методів та засобів впливу на психологію людини, який стає важливим об'єктом управління. У зв'язку з цим виникає необхідність щодо посилення уваги до

економічної психології, перш за все в підготовці спеціалістів вищої кваліфікації.

У робочій програмі викладені основні положення, що відносяться до питань місця людини в системі продуктивних сил, структури економічної свідомості й проблем її формування; вивчення ставлення людини до різних форм власності; психологічні аспекти розподілу і споживання; кількісні та якісні характеристики потреб людини, закономірності їх зародження, розвитку, задоволення і відтворення; психологічні умови ефективності планування; розробка на основі психологічних досліджень концепцій і практичних рекомендацій, здатних вплинути на подальше підвищення якості життя людей.

Робоча програма підготовлена відповідно до навчальної програми курсу «Економічна психологія» для підготовки здобувачів вищої освіти першого бакалаврського рівня і складається з чотирьох модулів. Кожний модуль поділений на окремі теми, які розкривають зміст курсу.

Рекомендована література містить достатній перелік навчальних посібників та іншої спеціальної літератури відомих вітчизняних авторів.

У цілому робоча програма навчальної дисципліни «Економічна психологія» відповідає навчально-методичним вимогам і заслуговує на впровадження у освітній процес Університету державної фіскальної служби України.

Рецензент:

к.психол.н., доцент, доцент кафедри психології та соціології, в.о. завідувача кафедри психології та соціології

І. О. Пстухова

РЕЦЕНЗІЯ

*на робочу програму навчальної дисципліни «Економічна психологія»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форм навчання)*

*Галузь знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальність 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійна програма «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика», «Податкове консультування», спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньо-професійна програма «Економіка та організація підприємницької діяльності», спеціальність 073 «Менеджмент» освітньо-професійна програма «Менеджмент митної справи», Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові відносини», Спеціальність 051 «Економіка», Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства», Галузь знань 29 «Міжнародні відносини», Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини», Освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини» підготовлену, к.психол.н, доцентом кафедри психології, педагогіки та соціології
М. Ю. Заушніковою,*

Економічна психологія як навчальна дисципліна поступово стає затребуваною в професійній підготовці економістів і психологів різних спеціальностей. Вивчення науки «економічна психологія» сприяє більш ретельному і сучасному розумінню всіх виникаючих економічних зв'язків і явищ у виробленні навичок застосування економіко-психологічних закономірностей з урахуванням їх психологічного аспекту. Автор робочої програми поставив собі за мету довести передусім до студентів психологічні аспекти трансформаційних процесів у сфері економіки.

Метою викладання навчальної дисципліни «Економічна психологія» є формування психологічної складової економічних явищ, навичок використання економіко-психологічних знань у практичній діяльності.

На думку автора програми головним завданням економічної психології виступає формування економічної свідомості, під якою розуміється вищий рівень відображення економічних відносин людиною.

Робоча програма підготовлена відповідно до навчальної програми курсу «Економічна психологія» для підготовки здобувачів вищої освіти першого бакалаврського рівня і складається з чотирьох модулів. Кожний модуль поділений на окремі теми, які розкривають зміст курсу.

Автором запропоновано ряд тем, що підлягають аудиторному вивченню та тих питань, які здобувачі повинні опрацювати самостійно.

Рекомендована література містить достатній перелік навчальних посібників та іншої спеціальної літератури відомих вітчизняних авторів.

У цілому робоча програма навчальної дисципліни «Економічна психологія» відповідає навчально-методичним вимогам і заслуговує на впровадження у освітній процес Університету державної фіскальної служби України.

Рецензент:

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фіскального адміністрування

Я.О. Ізмайлов

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри психології, педагогіки та
соціології Протокол від 06 вересня 2022 р. № 2

Укладач: Заушнікова М.Ю.

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни
(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП
2022-2023	06.09.2022	2	І.О .Петухова	А.В. Лісовий Г.М. Калач Ю.В. Панура М.Д. Бедринець О.Є. Сушкова Л. В. Слюсарєва Я. В. Белінська М. Гусятинський

Зміст

1. Передмова.....	5
2. Опис навчальної дисципліни.....	7
2.1. Перелік компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни.....	9
2.2. Результати навчання:.....	11
2.3. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни.....	13
2.4. Структура навчальної дисципліни.....	15
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями.....	17
4. Критерії оцінювання.....	28
5. Засоби оцінювання.....	36
6. Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролів.....	36
7. Рекомендована література.....	40

1. ПЕРЕДМОВА

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Економічна психологія» відноситься до навчальних дисциплін циклу загальної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 073 «Менеджмент», 051 «Економіка» та освітньо-професійних програм: «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика», «Податкове консультування», «Фінанси, банківська справа та страхування», «Економіка та організація підприємницької діяльності», «Менеджмент митної справи», «Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу», «Економіка підприємства».

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Економічна психологія» відноситься до навчальних дисциплін циклу загальної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» та освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини».

Мета навчальної дисципліни: формування психологічної складової економічних явищ, навичок використання економіко-психологічних знань у практичній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни: ознайомлення з основними методологічними передумовами виникнення та розвитку економічної психології; вивчення структурних елементів предмету цієї науки: економічної поведінки та її складових (когнітивного, афективного та емоційно-вольового факторів), психології підприємництва, менеджменту, психологічних основ бізнесу, біржової справи, грошових відносин та фінансової діяльності, психології попиту та пропозиції, психології виробництва; вивчення методологічних та теоретичних основ, методик та методів теоретичних та прикладних досліджень економічної психології; розвиток дискурсивних здібностей під час практичних та семінарських занять; вироблення аналітичних здібностей та навичок.

Форми навчання: денна, заочна.

Методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 - словесні, наочні, практичні методи;
 - індуктивний та дедуктивний методи;
 - творчі, проблемно-пошукові методи;
 - індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача, самостійна робота.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
 - методи стимулювання інтересу до навчання;
 - методи стимулювання обов'язку та відповідальності.
3. Методи контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:
 - метод усного контролю;
 - письмовий контроль;
 - тестові методи;
 - контрольна перевірка;
 - диференційований залік.

Форми організації занять: лекції, семінарські заняття, індивідуальна й самостійна робота; робота в мережі Internet, тестування, розробка схеми переговорів, участь у групових дискусіях та моделювання й розв'язання професійних ситуацій.

Організація поточного та підсумкового контролю знань.

Метою поточного контролю є перевірка у студентів рівня набутих на заняттях та шляхом самостійного вивчення програмного матеріалу фахових знань та умінь. Поточний контроль здійснюється персоніфікованим оцінюванням роботи кожного здобувача вищої освіти. Структура поточного контролю враховує особливості денної, заочної форм навчання.

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу дисципліни складає 100 балів.

У поточному контролі знань здобувачів вищої освіти із дисципліни «Економічна психологія» оцінюванню підлягають наступні *обов'язкові елементи*:

1. Системність і активність роботи на практичних заняттях (у т.ч. і робота в малих групах).
2. Виконання модульних завдань.

Оцінка *системності і активності* роботи на заняттях передбачає контроль:

- 1) рівня знань, продемонстрованого студентами у їх виступах чи відповідях на заняттях;
- 2) результатів виконання і захисту контрольних робіт чи інших завдань, винесених на конкретне заняття.

Підсумковий контроль знань: диференційований залік.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність Освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Обов'язкова	
Модулів – 4	Галузь знань 07 «Управління і адміністрування»,	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 90	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові відносини»	1	1
		Семестр	
		1	1
		Лекції	
		24	4
		Семінарські заняття	
		20	2
		Самостійна робота	
		44	82
		Індивід.-консультац. робота:	
		2	2
		Форма семестрового контролю	
	спеціальність 071 «Облік і оподаткування», ОПП «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика», ОПП «Податкове консультування», спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», ОПП «Економіка та організація підприємницької діяльності», спеціальність 073 «Менеджмент», ОПП «Менеджмент митної справи», спеціальність 073 «Менеджмент», ОПП «Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу» спеціальність 051 «Економіка» ОПП «Економіка підприємства»	Диференційований залік	

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність Освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова		
Модулів – 4	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	Рік підготовки		
Загальна кількість годин – 90		2	2	
		Семестр		
		3	3	
		спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини», ОПП «Міжнародні економічні відносини»	Лекції	
			24	4
			Семінарські заняття	
	20		2	
	Самостійна робота			
	44		82	
	Індивід.-консультац. робота:			
2	2			
Форма семестрового контролю				
Диференційований залік				

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Після вивчення курсу «Економічна психологія» (ОК 5), здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями (відповідно до матриць освітньо-професійної програми «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»):

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

загальні:

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Після вивчення курсу «Економічна психологія» (ОК 5), здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями (відповідно до матриць освітньо-професійної програми «Податкове консультування»):

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

загальні:

ЗК.02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК.03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК.8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

фахові:

СК.11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Після вивчення курсу «Економічна психологія» (ОК 5), здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями (відповідно до матриць освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»):

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

загальні:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні та фахові:

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Після вивчення курсу «Економічна психологія» (ОК 5), здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями (відповідно до матриць освітньо-професійної програми «Економіка та організація підприємницької діяльності»):

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні:

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Після вивчення курсу «Економічна психологія» (ОК 5), здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями (відповідно до матриць освітньо-професійної програми «Менеджмент митної справи»):

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту митної справи або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

загальні:

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК.13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК.15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні:

СК.6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК.9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК.11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК.14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК.15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Після вивчення курсу «Економічна психологія» (ОК 5), здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями (відповідно до матриць освітньо-професійної програми «Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу»):

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у готельно-ресторанному бізнесі, в процесі навчання та професійної практичної підготовки у закладах готельно-ресторанного профілю, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні:

ЗК.3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК.10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК.12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК.15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні:

СК.14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

фахові компетентності:

ФК2. Здатність самостійно обирати або професійно розробляти та етично застосовувати оптимальні методи чи програми управлінського втручання для розв'язання питань організації та розвитку бізнесу.

Після вивчення курсу «Економічна психологія» (ОК 5), здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями (відповідно до матриць освітньо-професійної програми «Економіка підприємства»):

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

спеціальні:

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

Після вивчення курсу «Економічна психологія» (ВБ), здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями (відповідно до матриць освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»):

загальні:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

спеціальні:

Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Формулювання результатів навчання для обов'язкової навчальної дисципліни «Економічна психологія» базується на результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика», зокрема:

Застосування знань і розумінь:

ПР 01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР 17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПР 20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

Формування суджень:

ПР 22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Формулювання результатів навчання для обов'язкової навчальної дисципліни «Економічна психологія» базується на результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Податкове консультування», зокрема:

Знання і розуміння:

ПР 01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

Застосування знань і розуміння:

ПР 17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПР 20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

Формування суджень:

ПР22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Формулювання результатів навчання для обов'язкової навчальної дисципліни «Економічна психологія» базується на результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування», зокрема:

ПРН08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПРН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПРН13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН25. Показати належний рівень знань у сфері фінансів, банківської справи та страхування, розуміння принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем, фінансової термінології.

Формулювання результатів навчання для обов'язкової навчальної дисципліни «Економічна психологія» базується на результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Економіка та організація підприємницької діяльності», зокрема:

Застосування знань і розуміння:

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

ПРН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

Формування суджень:

ПРН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких,

торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

Формулювання результатів навчання для обов'язкової навчальної дисципліни «Економічна психологія» базується на результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Менеджмент митної справи», зокрема:

Знання і розуміння:

ПРН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Застосування знань і розуміння:

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

Формування суджень:

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Формулювання результатів навчання для обов'язкової навчальної дисципліни «Економічна психологія» базується на результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу», зокрема:

Застосування знань і розуміння:

ПРН. 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН.14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.

Формулювання результатів навчання для обов'язкової навчальної дисципліни «Економічна психологія» базується на результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства», зокрема:

Застосування знань і розуміння:

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Формування суджень:

ПРН 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

Формулювання результатів навчання для вибіркової навчальної дисципліни «Економічна психологія» базується на результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини», зокрема:

Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

2.3. ПЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення дисципліни «Економічна психологія» (відповідно до освітньо-професійної програми «Податкове консультування») є: засвоєння теоретичних і практичних засад з таких дисциплін, як: «Ділова українська мова».

Постреквізитами вивчення дисципліни є: засвоєння теоретико-практичних основ з наступних навчальних курсів: «Економічна інформатика», «Економічна теорія».

Передумовами для вивчення дисципліни «Економічна психологія» (відповідно до освітньо-професійної програми «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика») є: засвоєння теоретичних і практичних засад з таких дисциплін, як: «Ділова українська мова», «Іноземна мова».

Постреквізитами вивчення дисципліни є: засвоєння теоретико-практичних основ з наступних навчальних курсів: «Економічна інформатика», «Економічна теорія».

Передумовами для вивчення дисципліни «Економічна психологія» (відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування») є: засвоєння теоретичних і практичних засад з таких дисциплін, як: «Ділова українська мова».

Постреквізитами вивчення дисципліни є: засвоєння теоретико-практичних основ з наступних навчальних курсів: «Економічна теорія».

Передумовами для вивчення дисципліни «Економічна психологія» (відповідно до освітньо-професійної програми «Економіка та організація підприємницької діяльності») є: засвоєння теоретичних і практичних засад з таких дисциплін, як: «Ділова українська мова».

Постреквізитами вивчення дисципліни є: засвоєння теоретико-практичних основ з наступних навчальних курсів: «Поведінка споживача».

Передумовами для вивчення дисципліни «Економічна психологія» (відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент митної справи») є: засвоєння теоретичних і практичних засад з таких дисциплін, як: «Ділова українська мова», «Іноземна мова».

Постреквізитами вивчення дисципліни є: засвоєння теоретико-практичних основ з наступних навчальних курсів: «Культура українського народу».

Передумовами для вивчення дисципліни «Економічна психологія» (відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу») є: засвоєння теоретичних і практичних засад з таких дисциплін, як: «Ділова українська мова»,

Постреквізитами вивчення дисципліни є: засвоєння теоретико-практичних основ з наступних навчальних курсів: «Культура українського народу», «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)».

Передумовами для вивчення дисципліни «Економічна психологія» (відповідно до освітньо-професійної програми «Економіка підприємства») є: засвоєння теоретичних і практичних засад з таких дисциплін, як: «Ділова українська мова», «Іноземна мова».

Постреквізитами вивчення дисципліни є: засвоєння теоретико-практичних основ з наступних навчальних курсів: «Культура українського народу».

Передумовами для вивчення дисципліни «Економічна психологія» (відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини») є: засвоєння теоретичних і практичних засад з таких дисциплін, як: «Друга іноземна мова».

Постреквізитами вивчення дисципліни є: засвоєння теоретико-практичних основ з наступних навчальних курсів: «Міжнародні економічні відносини».

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Змістові модулі	Кількість годин									
		Денна форма					Заочна форма				
		Лекції	Семінарські заняття	І.К.Р.	С.Р.С	Всього	Лекції	Семінарські заняття	І.К.Р.	С.Р.С	Всього
Модуль 1. = 30 год.(1 кредит) – денна форма; 60год (2 кредита) - заочна форма											
ЗМ 1. Теоретико-методологічні проблеми економічної психології											
Т.1	Предмет і завдання економічної психології як галузі психологічної науки	2	-		2	4	2	-	-	4	6
Т.2	Виникнення і розвиток економічної психології	-	2		1	3	-	-	-	7	7
Т.3	Психологічні детермінанти економічної поведінки людини	2	-		1	3	-	-	-	7	7
Всього по модулю		4	2	-	4	10	2	-	-	18	20
ЗМ 2. Психологія підприємницької діяльності											
Т.4	Стратифікація суспільства: сприйняття економічної політики держави суб'єктами економіки	-	2	-	2	4	-	-	-	8	8
Т.5	Фінансова психологія	2	2	-	1	5	-	1	-	6	8
Т.6	Психологія багатства та бідності	2	-	-	1	3	-	-	-	8	8
Т.7	Психологія платника податків	2	-	-	1	3	-	-	-	8	8
Т.8	Трудова поведінка особистості та механізми її регуляції	-	2	1	2	5	-	-	1	7	8
Всього по модулю		6	6	1	7	20	-	1	1	37	40
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)											
Модуль 2. =60 год.(2 кредита) – денна форма; 30 год. (1 кредит)- заочна форма											
ЗМ 3. Психологія підприємницької діяльності											
Т.9	Соціально-психологічні аспекти підприємництва	-	2	-	5	7	-	-	-	2	2
Т.10	Особистісні детермінанти підприємництва	2	-	-	4	6	-	1	-	2	2
Т.11	Культура підприємницької діяльності	2	2	-	4	8	-	-	-	2	2
Т.12	Конфлікти в підприємницькій діяльності	2	-	-	4	6	-	-	-	2	2
Т.13	Психологічні аспекти економічної безпеки в підприємницько-господарській діяльності	2	2	-	4	8	-	-	-	2	2
Всього по модулю		8	6	-	21	35	-	1	-	10	10
ЗМ 4. Психологія споживача											
Т.14	Економіко-психологічні особливості ринкових	-	2	1	5	8	-	-	1	4	5

	відносин										
T.15	Соціально-психологічні особливості поведінкових проявів у сфері споживання	2	2	-	3	7	-	-	-	6	6
T.16	Психологія реклами	4	2	-	4	10	2	-	-	7	9
Всього по модулю		6	6	1	12	25	2	-	1	17	20
Форма контролю: модульна контрольна робота											
Форма підсумкового контролю – диференційований залік											
Разом годин з курсу		24	20	2	44	90	4	2	2	82	90

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні проблеми економічної психології

Тема 1. Предмет і завдання економічної психології як галузі психологічної науки

План лекційного заняття

1. Об'єкт, предмет економічної психології.
2. Основні завдання та методи економічної психології.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Самостійно опрацювати стислий конспект, конспект лекцій з дисципліни та основну літературу за темою.
2. Розуміти основні принципи і специфіку вивчення економічної психології.
3. Провести психолого-економічний аналіз основних сфер і проблем економічної психології в умовах соціально-економічних змін в Україні.
4. Визначити основні поняття економічної психології: «економічна поведінка», «економічні відносини», «суб'єкти економічної поведінки та економічних відносин».
5. Перерахуйте методи які застосовуються в економічній психології.
6. Окресліть місце економічної психології в системі наук. Дайте їм коротку характеристику.
7. Відповісти на тестові запитання з теми на сайті дистанційного навчання.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Основні принципи і специфіку вивчення економічної психології.
3. Провести психолого-економічний аналіз основних сфер і проблем економічної психології в умовах соціально-економічних змін в Україні.
4. Основні поняття економічної психології: «економічна поведінка», «економічні відносини», «суб'єкти економічної поведінки та економічних відносин».
5. Перерахуйте методи які застосовуються в економічній психології.
6. Окресліть місце економічної психології в системі наук. Дайте їм коротку характеристику.

Рекомендована література:

Основна: [1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1-3].

Міжнародні видання: [1-6].

Тема 2. Виникнення і розвиток економічної психології

План лекційного заняття

1. Історія виникнення економічної психології.
2. Історія розвитку економічної психології.
3. Економічна психологія в системі наук

План семінарського заняття

1. Історія виникнення економічної психології.
2. Історія розвитку економічної психології.
3. Економічна психологія в системі наук
4. Еволюція економіко-психологічних ідей у вітчизняній і зарубіжній науці.
5. Мікро-, мезо- та макроекономічні теорії.
6. Концепція “економічної людини”.
7. Психологічні проблеми обміну, розподілу та споживання.
8. Економіко-психологічна адаптація.
9. Індивідуально-психологічні умови адаптації до ринкових відносин
10. Економічне благополуччя та рівень життя.
11. Тенденція зміни поведінки під впливом ринкових перетворень.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

Самостійно опрацювати конспект лекцій з дисципліни, стислий конспект та основну літературу за темою; підготувати відповіді на питання семінарського заняття.

1. Основні принципи і специфіку вивчення економічної психології.

2. Психолого-економічний аналіз основних сфер і проблем економічної психології в умовах соціально-економічних змін в Україні.
3. Основні поняття економічної психології: «економічна поведінка», «економічні відносини», «суб'єкти економічної поведінки та економічних відносин».
4. Методи які застосовуються в економічній психології.
5. Місце економічної психології в системі наук.
6. Основні історичні віхи розвитку економічної психології як науки.
7. Еволюція економіко-психологічних ідей у вітчизняній науці.
8. Еволюція економіко-психологічних ідей у зарубіжній науці.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте основні історичні віхи розвитку економічної психології як науки.
2. Назвіть напрями розвитку економіко-психологічних ідей у вітчизняній науці.
3. Визначить напрями розвитку економіко-психологічних ідей у зарубіжній науці.

Рекомендована література:

Основна: [1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1-4].

Міжнародні видання: [1; 2; 3; 4 ; 5; 6].

Тема 3. Психологічні детермінанти економічної поведінки людини

План лекційного заняття

1. Поняття «економічна поведінка» та її види.
2. Фактори формування та регулювання економічної поведінки.
3. Емоційні компоненти економічної поведінки.
4. Когнітивні компоненти економічної поведінки.
5. Мотиваційні компоненти економічної поведінки.
6. Вольові компоненти економічної поведінки.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Назвіть основні методи економічної поведінки та охарактеризуйте їх.
2. Головна мета емоцій.
3. Різновиди емоцій, їх характеристика.
4. Причини невизначеності й непередбачуваності економічної поведінки.
5. Роботи економістів, що зачіпають психологічні проблеми економічного життя.
6. Економічна поведінка людей у період кризи.
7. Основні мотиви інвестування.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняттю «економічна поведінка».
2. Яку типологію економічної поведінки Ви знаєте?
3. Охарактеризуйте фактори формування та регулювання економічної поведінки.
4. У чому полягає особливість економічних мотивів?
5. Перерахуйте можливі мотиви заощаджень.
6. Які мотиви праці та споживання Вам відомі?

Рекомендована література:

Основна: [1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1; 2; 3].

Міжнародні видання: [1; 2; 3; 4 ; 5; 6].

ЗМ 2. Психологія підприємницької діяльності

Тема 4. Стратифікація суспільства: сприйняття економічної політики держави суб'єктами економіки

План лекційного заняття

1. Психологія сприйняття системи державних доходів.
2. Психологічне ставлення до державних витрат.
3. Психологічне сприйняття суспільством економічної політики і поведінки суб'єктів

економіки.

План семінарського заняття

1. Психологія сприйняття системи державних доходів. Психологічне ставлення до державних витрат.
2. Психологічне сприйняття суспільством економічної політики і поведінки суб'єктів економіки.
3. Дати визначення поняттям: стратифікація, адаптація, економічна адаптація, рівень життя.
4. Особистість та власність. Психологічні характеристики видів привласнення.
5. Поняття «економічна поведінка» та її види. Фактори формування та регулювання економічної поведінки.
6. Емоційні компоненти економічної поведінки.
7. Когнітивні компоненти економічної поведінки.
8. Мотиваційні компоненти економічної поведінки.
9. Вольові компоненти економічної поведінки.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти:

1. Підготуватися до дискусійного обговорення теми, підібрати відповідні публікації: «Проблема власності та особистісного ставлення до речей».
2. Психологія сприйняття системи державних доходів.
3. Процеси руху речей в системі власності.
4. Дати визначення поняттям: стратифікація, адаптація, економічна адаптація, рівень життя.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте психологію сприйняття системи державних доходів.
2. Розкрийте психологію ставлення до державних витрат.
3. Від чого залежить сприйняття суспільством економічної політики і поведінки суб'єктів економіки?

Рекомендована література:

Основна: [1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1; 2; 3].

Міжнародні видання: [1; 2; 3; 4 ; 5; 6].

Тема 5. Фінансова психологія

План лекційного заняття

1. Предмет психології грошей.
2. Психологічні установки та особливості сприймання грошей.
3. Чинники, що впливають на ставлення до грошей.
4. Грошові типи особистості.

План семінарського заняття

1. Вплив психологічних факторів на фінансово-грошові відносини.
2. Психологія зберігаючої поведінки.
3. Гроші як об'єкт психологічної оцінки.
4. Типи акцентованої поведінки щодо використання грошей.
5. Психологія багатства та бідності – основні відмінності.
6. Причини бідності і багатства.
7. Як змінити психологію бідності на психологію багатства.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти:

1. Фактори, що впливають на ставлення до грошей.
2. Настанови щодо грошей.
3. Ставлення до грошей у різних соціальних групах населення.
4. Типи й акцентуації особистості в контексті використання грошей.
5. Внесок психології у вивчення феномена грошей.

6. Ставлення до грошей у різних соціальних групах.
7. Психологія заощаджень.
8. Основні відмінності стратегії бідного та багатого мислення.
9. Мислення багатой людини.
10. Поняття фінансової грамотності.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Визначити предмет психології грошей.
2. Назвіть психологічні установки та особливості сприймання грошей.
3. Назвіть чинники, що впливають на ставлення до грошей.
4. Охарактеризуйте грошові типи особистості.
5. Які є настанови щодо грошей?
6. Внесок психології у вивчення феномена грошей?

Рекомендована література:

Основна: [1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1; 2; 3].

Міжнародні видання: [1; 2; 3; 4 ; 5; 6].

Тема 6. Психологія багатства та бідності

План лекційного заняття

1. Психологія багатства та бідності – основні відмінності.
2. Причини бідності і багатства.
3. Як змінити психологію бідності на психологію багатства.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти:

Підготувати відповіді на питання семінарського заняття; самостійно опрацювати основну літературу.

1. Ставлення до грошей у різних соціальних групах.
2. Психологія заощаджень.
3. Основні відмінності стратегії бідного та багатого мислення.
4. Мислення багатой людини.
5. Поняття фінансової грамотності.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Визначити основні відмінності психології багатства та бідності.
2. Назвіть психологічні причини бідності і багатства.
3. Як змінити психологію бідності на психологію багатства?

Рекомендована література:

Основна:[1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1; 2; 3].

Міжнародні видання: [1; 2; 3; 4 ; 5; 6].

Тема 7. Психологія платника податків

План лекційного заняття

1. Податкова грамотність і формування податкової культури.
2. Методи виявлення й оцінювання антифіскальної поведінки платників податків.
3. Особливості ставлення до сплати податків.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти:

Самостійно опрацювати конспект лекцій з дисципліни, стислий конспект та основну літературу за темою; підготувати відповіді на питання семінарського заняття.

1. Економіко-психологічні проблеми податкової політики й оподаткування.
2. Оцінка податкової політики різними верствами населення: персональні, організаційні й ситуаційні фактори оцінки.
3. Психологічні моделі поведінки при ухиленні від сплати податків.
4. Психологічна проблема сприйняття податків.
5. Умови та причинами податкової девіації. Групи податкових девіантів.

6. Які заходи податкової девіації, на Вашу думку, є найбільш ефективними в Україні? Чому?
7. Методи виявлення і оцінювання антифискальної поведінки платників податків.
8. Які з методів можуть реалізовуватись найбільш дієво на вітчизняних теренах? Чому?

Перелік питань для самоконтролю:

1. Визначити економіко-психологічні проблеми податкової політики й оподаткування.
2. Визначити параметри оцінки податкової політики різними верствами населення: персональні, організаційні й ситуаційні фактори.
3. Охарактеризуйте психологічні моделі поведінки при ухиленні від сплати податків
4. Розкрийте сутність психологічної проблема сприйняття податків.

Рекомендована література:

Основна:[1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1; 2; 3].

Міжнародні видання: [1; 2; 3; 4 ; 5; 6].

Тема 8. Трудова поведінка особистості та механізми її регуляції

План лекційного заняття

1. Зміст трудової поведінки, її структура і форми. Типологія трудової поведінки.
2. Роль потреб у формуванні трудової поведінки.
3. Цінності та ціннісні орієнтації в трудовій поведінці.
4. Соціальний статус працівника та його роль в управлінні трудовою поведінкою.

План семінарського заняття

1. Трудова поведінка як соціальна та психологічна проблема. Зміст трудової поведінки, її структура і форми.
2. Типологія трудової поведінки. Параметри трудової діяльності.
3. Роль потреб у формуванні трудової поведінки.
4. Особистісні якості та результативність трудової діяльності. Задоволеність роботою. Цінності та ціннісні орієнтації в трудовій поведінці.
5. Соціальний статус працівника та його роль в управлінні трудовою поведінкою.
6. Безробіття та економічна депривація. Особливості дезадаптованої поведінки.
7. Економіко-психологічні проблеми податкової політики й оподаткування.
8. Оцінка податкової політики різними верствами населення: персональні, організаційні й ситуаційні фактори оцінки.
9. Психологічні моделі поведінки при ухиленні від сплати податків
10. Психологічна проблема сприйняття податків.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти:

Підготувати відповіді на питання семінарського заняття; самостійно опрацювати основну літературу.

1. Ціноутворення на робочу силу в умовах конкуренції.
2. Матеріальне стимулювання праці в умовах ринкових відносин.
3. Механізми регулювання трудової поведінки персоналу.
4. Регулювання чисельності персоналу.
5. Нормування праці в сучасних умовах.
6. Ефективність використання трудових ресурсів організацій і фірм.

План індивідуально-консультативної роботи:

1. Мотивація до праці та сучасні розробки в сфері мотивування персоналу
2. Безробіття як психологічна проблема
3. Соціальний статус працівника та його роль в управлінні трудовою поведінкою.
4. Регулювання чисельності персоналу.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Розкрийте зміст трудової поведінки, її структура і форми.
2. Визначити типологію трудової поведінки.
3. Визначити роль потреб у формуванні трудової поведінки.
4. Визначити роль цінностей та ціннісних орієнтації в трудовій поведінці.

Рекомендована література:

Основна:[1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1; 2; 3].

Міжнародні видання: [1; 2; 3; 4 ; 5; 6].

Модуль 2. Змістовий модуль 3. Психологія підприємницької діяльності

Тема 9. Соціально-психологічні аспекти підприємництва

План лекційного заняття

1. Соціальні передумови підприємництва.
2. Психологічні передумови підприємництва.
3. Соціальні типи підприємців.

План семінарського заняття

1. Соціальні передумови підприємництва. Об'єктивні психологічні передумови розвитку підприємницької діяльності.
2. Психологічні передумови підприємництва.
3. Соціальні типи підприємців.
4. Етика підприємництва. Корпоративна етика.
5. Психологічний портрет підприємця. Підприємець та менеджер: психологічні умови поведінки.
6. Еволюція соціокультурних стереотипів у підприємницькій поведінці.
7. Психологічний образ підприємця.
8. Моделі підприємницької поведінки

План самостійної роботи здобувача вищої освіти:

Підготувати відповіді на питання семінарського заняття; самостійно опрацювати основну літературу.

1. Поведінка людини в економіці і її очікування.
2. Імідж підприємства як соціально-психологічне явище.
3. Психологічні особливості підприємництва як виду економічної діяльності.
4. Дослідження підприємницької діяльності й підприємців в вітчизняній й закордонній економічній психології.
5. Соціальні та психологічні передумови підприємництва.
6. Соціальні типи підприємців.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Назвіть соціальні передумови підприємництва.
2. Назвіть психологічні передумови підприємництва.
3. Визначити соціальні типи підприємців.

Рекомендована література:

Основна:[1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1; 2; 3].

Міжнародні видання: [1; 2; 3; 4 ; 5; 6].

Тема 10. Особистісні детермінанти підприємництва

План лекційного заняття

1. Психологічний портрет підприємця.
2. Підприємець та менеджер: психологічні умови поведінки.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти:

1. Еволюція соціокультурних стереотипів у підприємницькій поведінці.
2. Психологічний образ підприємця.
3. Моделі підприємницької поведінки
4. Психологічний портрет підприємця.
5. Підприємливість та парاپідприємливість.
6. Портрет молодого підприємця.
7. Підприємець та менеджер.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Назвіть та охарактеризуйте головні умови, що сприяють розвитку підприємництва.
2. Назвіть особистісні якості характеру, які заважають людині гармонійно й успішно жити і діяти (за Дж. Стівенсом).
3. Розкрийте особливості інтелектуальних, комунікативних, мотиваційно-вольових, ділових якостей у психологічному портреті підприємця.
4. Розкрийте сутність «активності» та «лідерства» як ознак підприємницького типу особистості.
5. Розкрийте сутність «готовності до ризику» та «інноваційності» як ознак підприємницького типу особистості.
6. Проаналізуйте види підприємницьких ризиків.
7. Назвіть які особистісні якості підприємця, що перешкоджають успіху в бізнесі.
8. Охарактеризуйте уявлення про типового підприємця в нашій країні.

Рекомендована література:

Основна: [1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1-3].

Міжнародні видання: [1-6].

Тема 11. Культура підприємницької діяльності

План лекційного заняття

1. Сутність і значення культури підприємництва.
2. Ділова та фахова етика.
3. Ділові відносини – найважливіша частина культури підприємництва.
4. Основні риси бізнесмена.

План семінарського заняття

1. Сутність і значення культури підприємництва.
2. Ділова та фахова етика. Культура поведінки бізнес-суб'єктів в умовах конкуренції.
3. Ділові відносини — найважливіша частина культури підприємництва.
4. Основні риси бізнесмена.
5. Ключові фактори успіху в конкуренції.
6. Конфлікт як складне соціальне явище. Класифікації конфліктів.
7. Причини конфліктів. Стратегії (стили) поведінки в конфлікті за двомірною моделлю Томаса – Кілменна.
8. Управління емоціями в конфліктній взаємодії. Технології ефективного спілкування та раціональної поведінки в конфлікті.
9. Поведінка партнерів у переговорному процесі.
10. Посередництво у вирішенні конфліктів.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти:

Підготувати відповіді на питання семінарського заняття; самостійно опрацювати основну літературу.

1. Особливості ділового спілкування в різних країнах.
2. Психологічні й етнічні норми й принципи ділового спілкування.
3. Психологічні особливості підготовки та проведення ділових бесід та переговорів.
4. Підготувати в підгрупах матеріал по проблемі «Ділового спілкування в різних країнах (Великобританія, Америка, Японія, Німеччина, Китай та інші)».
5. Технології ефективного спілкування та раціональної поведінки в конфлікті.
6. Поведінка партнерів у переговорному процесі.
7. Посередництво у вирішенні конфліктів
8. Методи діагностики професійних якостей.
9. Шляхи компенсації професійних якостей.
10. Мотиви вибору підприємницької діяльності.
11. Самостійно проаналізувати особливості ділового спілкування в Україні.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Розкрийте сутність і значення культури підприємництва.
2. Ділова та фахова етика.

3. Доведіть, що ділові відносини – найважливіша частина культури підприємництва.
4. Назвіть основні риси бізнесмена.

Рекомендована література:

Основна:[1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1; 2; 3].

Міжнародні видання: [1; 2; 3; 4 ; 5; 6].

Тема 12. Конфлікти в підприємницькій діяльності

План лекційного заняття

1. Конфлікт як складне соціальне явище. Класифікації конфліктів.
2. Причини конфліктів. Стратегії (стилі) поведінки в конфлікті за двомірною моделлю Томаса – Кілменна.
3. Управління емоціями в конфліктній взаємодії. Технології ефективного спілкування та раціональної поведінки в конфлікті.
4. Поведінка партнерів у переговорному процесі.
5. Посередництво у вирішенні конфліктів.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти:

1. Технології ефективного спілкування та раціональної поведінки в конфлікті.
2. Поведінка партнерів у переговорному процесі.
3. Посередництво у вирішенні конфліктів.
4. Методи діагностика професійних якостей.
5. Шляхи компенсації професійних якостей.
6. Мотиви вибору підприємницької діяльності.
7. Самостійно проаналізувати особливості ділового спілкування в Україні.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Розкрийте зміст поняття: Конфлікт як складне соціальне явище.
2. Назвіть відомі вам класифікації конфліктів.
3. Визначити можливі причини конфліктів у підприємстві.
4. Назвіть способи управління емоціями в конфліктній взаємодії.

Рекомендована література:

Основна:[1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1-3].

Міжнародні видання: [1-6].

Тема 13. Психологічні аспекти економічної безпеки в підприємницько-господарській діяльності

План лекційного заняття

1. Поняття економічної безпеки.
2. Проблема керування ризиками: реалії соціального простору.
3. Економічна безпека суб'єкта.

План семінарського заняття

1. Поняття економічної безпеки.
2. Проблема керування ризиками: реалії соціального простору. Умови прийняття рішень.
3. Ставлення до ризику, конкуренції й невдач.
4. Психологічна проблема керування ризиками.
5. Економічна безпека суб'єкта.
6. Ключові фактори успіху в конкуренції.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти:

1. Підготувати відповіді на питання семінарського заняття; самостійно опрацювати основну літературу.
2. Дослідження ризику при прийнятті економічних рішень.
3. Ставлення до ризику, конкуренції й невдач.
4. Поняття конкуренція.

5. Культура поведінки бізнес-суб'єктів в умовах конкуренції.
6. Психологічна проблема керування ризиками.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Розкрийте зміст поняття економічна безпека.
2. Розкрийте зміст поняття національна безпека.
3. Що таке якість життя?
4. Назвіть особливості різного ставлення до ризику
5. Розкрийте зміст психологічної проблеми керування ризиками.

Рекомендована література:

Основна: [1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1-3].

Міжнародні видання: [1-6].

Змістовий модуль 4. Психологія споживача

Тема 14. Економіко-психологічні особливості ринкових відносин

План лекційного заняття

1. Поняття праці як фактора виробництва.
2. Структура, моделі та функції ринку праці.
3. Методи регулювання ринку праці.
4. Проблеми сучасного розвитку ринку праці в Україні.

План семінарського заняття

1. Поняття праці як фактора виробництва.
2. Структура, моделі та функції ринку праці.
3. Методи регулювання ринку праці.
4. Проблеми сучасного розвитку ринку праці в Україні.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти:

Підготувати відповіді на питання семінарського заняття; самостійно опрацювати основну літературу.

1. Підготуватися до дискусійного обговорення теми, підібрати відповідні публікації: «Проблема власності та особистісного ставлення до речей».
2. Попит та пропозиція.
3. Моделі ринку праці.
4. Соціокультурні основи ринку праці.
5. Адаптація до праці та фактори її мотивації.

План індивідуально-консультативної роботи:

1. Економіко-психологічні особливості ринкових відносин;
2. Економіко-психологічні проблеми організації керування підприємством у ринкових умовах господарювання;
3. Дослідження мотивації споживачів;
4. Вплив індивідуальних властивостей на вибір товару.
5. Основні підходи до професійного самовизначення особистості.
6. Планування кар'єри.
7. Професіограма менеджера.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Яка сучасна динаміка реальної заробітної плати?
2. Чому попит на працю є похідним попитом?
3. Як визнається ринковий попит на працю?
4. Які наслідки має дискримінація на ринках робочої сили?
5. Які економічні функції ринку праці?
6. У чому полягає державне регулювання ринку праці?
7. Дайте характеристику моделей ринку праці.

Рекомендована література:

Основна: [1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1-3].

Міжнародні видання: [1-6].

Тема 15. Соціально-психологічні особливості поведінкових проявів у сфері споживання

План лекційного заняття

1. Фактори споживацького вибору
2. Символи у споживанні. Споживчі залежності.
3. Моделі вибіркової поведінки споживача.
4. Споживче задоволення. Споживчі ризики. Лояльність споживачів.
5. Економічна і споживча соціалізація.

План семінарського заняття

1. Фактори споживацького вибору
2. Символи у споживанні. Споживчі залежності.
3. Моделі вибіркової поведінки споживача.
4. Споживче задоволення. Споживчі ризики. Лояльність споживачів.
5. Економічна і споживча соціалізація.
6. Типові ефекти споживацької поведінки.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти:

Підготувати відповіді на питання семінарського заняття; самостійно опрацювати основну літературу.

1. Основні напрямки в дослідженнях ринку споживання.
2. Типологія споживачів.
3. Вплив індивідуальних властивостей на вибір товару.
4. Особистість та естетичні уподобання.
5. Маркетингові дослідження поведінки споживачів
6. Вплив середовища та культури на поведінку споживача.
7. Прогнозування поведінки споживача.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Як ви розумієте, що таке символічне ставлення покупця до товару?
2. Які є споживчі залежності?
3. Що таке споживче задоволення і які її прояви?
4. Назвіть види ризиків у споживанні?
5. Що таке лояльність споживача, на чому вона базується?
6. Назвіть особливості економічної та споживчої соціалізації.
7. Поясніть модель споживацької поведінки Ф. Котлера.
8. Перерахуйте етапи ухвалення рішення за Ф. Котлером.

Рекомендована література:

Основна:[1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1-3].

Міжнародні видання: [1-6].

Тема 16. Психологія реклами

План лекційного заняття

1. Економічна ефективність рекламних заходів та її визначення.
2. Психологія споживчого впливу реклами
3. Психологічна ефективність застосування рекламних засобів та шляхи її визначення з допомогою спостережень, експериментів і опитувань.

План семінарського заняття

1. Реклама як явище економіки, психології та культури.
2. Економічна ефективність рекламних заходів та її визначення.
3. Психологія споживчого впливу реклами
4. Психологічна ефективність застосування рекламних засобів та шляхи її визначення з

допомогою спостережень, експериментів і опитувань.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти:

1. Засоби психологічного впливу в рекламі.
2. Психологічна ефективність реклами.
3. Психологічні параметри товару.
4. Прийняття рішення про покупку.
5. Психологічний вплив на споживача під час реклами.

Перелік питань для самоконтролю:

1. У чому суть економічної ефективності рекламних заходів?
2. Які особливості психології споживчого впливу реклами?
3. Що представляє собою психологічна ефективність застосування рекламних засобів?
4. Які шляхи визначення психологічної ефективності?
5. Які стратегії використання засобів реклами ви знаєте?
6. Розкрийте зміст психологічного впливу реклами на споживачів.

Рекомендована література:

Основна:[1-4].

Допоміжна: [1-13].

Інформаційні ресурси в інтернеті: [1-3].

Міжнародні видання: [1-6].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено в табл. 4.1.

Максимальна кількість балів отримана здобувачем вищої освіти денної форми навчання на семінарському занятті становить 3 бали.

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарського / лабораторного / практичного заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE (максимально до 5 балів).

Таблиця 4.1

**Розподіл балів з навчальної дисципліни «НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ»
(зразок, розробляється відповідно до обсягу аудиторних годин та
специфіки дисципліни)**

Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1 - (3 бали)							
Загальна кількість балів за модулем №1								
Теми	T.1	T.2	T.3					Контрольний захід №1 (5 б.)
Відповідь на семінарському занятті		3						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модулі	Модуль 2 – (14 балів)							
Загальна кількість балів за модулем №2							Контрольний захід №1 (5 б.)	
Теми	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8			
Відповідь на семінарських заняттях	3	3			3			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модулі	Модуль 3 - (9 балів)							
Загальна кількість балів за модулем №3							Контрольний захід №1 (5 б.)	
Теми	T.9	T.10	T.11	T.12	T.13			
Відповідь на семінарському занятті	3		3		3			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модулі	Модуль 4 – (14 балів)							
Загальна кількість балів за модулем №4							Контрольний захід №1 (5 б.)	
Теми	T.14		T.15		T.16			

диференційований залік - 50 балів

Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (диференційований залік)

Відповідь на семінарських заняттях	3	3	3			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Індивідуальна робота	5					
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5					

Заочна форма навчання

Модулі		Модуль 1 - (0 балів)								
Загальна кількість балів за модулем №1										
Теми	T.1	T.2	T.3							
Відповідь на семінарському занятті										
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи									
Модулі		Модуль 2 – (16 балів)								
Загальна кількість балів за модулем №2										
Теми	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8					
Відповідь на семінарських заняттях		16								
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи									
Модулі		Модуль 3 - (16 балів)								
Загальна кількість балів за модулем №3										
Теми	T.9	T.10	T.11	T.12	T.13					
Відповідь на семінарському занятті		16								
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи									
Модулі		Модуль 4 – (0 балів)					Контрольний захід (5 б.)			
Загальна кількість балів за модулем №4										
Теми	T.14	T.15		T.16						
Відповідь на семінарських заняттях										
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи									
Індивідуальна робота	13									

диференційований залік - 50 балів

Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (диференційований залік)

Таблиця 4.2

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях (розробляється відповідно до специфіки дисципліни) денної форми

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів.

Таблиця 4.2.1

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти заочної форми навчання на семінарських заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3 (9-16)	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
2 (4-8)	Здобувач вищої освіти володіє теоретичними засадами досліджуваної теми, проте не здатний навести прикладів
1 (1-3)	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Таблиця 4.3

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи (розробляється відповідно до специфіки дисципліни)

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	3
Тестовий блок	2*1
Всього	5

Таблиця 4.4

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання (розробляється відповідно до специфіки дисципліни)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 4.5

Критерії оцінювання тестового блоку (розробляється відповідно до специфіки дисципліни)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі питання та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих питань та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

У робочій програмі зазначається назва індивідуального завдання, його обсяг, структура, коротка характеристика змісту і вимог до виконання та оцінювання

Індивідуальна робота здійснюється у формі реферату, презентації, проекту або інших формах описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 5 балів (денна форма), від 0 до 13 балів (заочна форма).

Таблиця 4.6

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти (розробляється відповідно до специфіки дисципліни) Денна та заочна форма навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5 (9-13)	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
2-3 (2-8)	Послідовність, логічність написання реферату, але без презентації.
0	Не написано реферат та не зроблено презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 100 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.7):

Таблиця 4.7

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктивний-варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на			

			репродуктивному рівні.			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно - продуктивний)	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Критерії оцінювання відповідно до виду робіт, необхідно конкретизувати.

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- дидактичні і стандартизовані тести;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль:

1. Економічна психологія як галузь психологічної науки.
2. Еволюція економіко-психологічних ідей у вітчизняній та зарубіжній науці.
3. Когнітивні компоненти прийняття економічного рішення.
4. Мотиваційна сфера економічної поведінки.
5. Вольові компоненти економічної поведінки.
6. Вплив емоцій на поведінку та прийняття економічного рішення.
7. Вплив змісту емоцій на споживацький вибір.
8. Ієрархія потреб та економічна поведінка.
9. Індивідуально-психологічні умови адаптації до ринкових відносин.
10. Економічна депривація.
11. Психологічні причини бідності.
12. Вплив психологічних факторів на фінансово-грошові відносини.
13. Закономірності поведінки на фінансовому ринку.
14. Типи акцентованої поведінки щодо використання грошей.
15. Фактори, що впливають на ставлення до грошей.
16. Психологія зберігаючої поведінки.
17. Психологія ризику та управління фінансовими ризиками.
18. Форми поведінки платника податків.
19. Трудова поведінка як соціальна та психологічна проблема.
20. Параметри трудової поведінки.
21. Особистісні якості та результативність трудової поведінки.
22. Безробіття та економічна депривація.
23. Особливості дезадаптованої поведінки
24. Об'єктивні передумови розвитку підприємницької діяльності.
25. Етика підприємництва та корпоративна етика.
26. Еволюція соціокультурних стереотипів у підприємницькій поведінці.
27. Психологічний образ підприємця.
28. Моделі підприємницької поведінки.
29. Суб'єктивні передумови підприємництва.
30. Здібності до підприємницької діяльності.
31. Психологічний портрет підприємця.
32. Ставлення до ризику.
33. Психологічні аспекти економічної безпеки в підприємницько-господарській діяльності.
34. Психологія комерційної таємниці.
35. Безпечна поведінка у бізнесі.
36. Корпоративний імідж та ідентифікація з фірмою.
37. Безпека та психологічний клімат установи.

38. Причини конфліктів у підприємницькій діяльності.
39. Комерційні переговори та психологічна підготовка до них.
40. Характеристика переговорних стратегій.
41. Вибір оптимального стилю поведінки в кризових і конфліктних ситуаціях.
42. Особистісна стратегія підприємницької діяльності.
43. Структура особистісного потенціалу підприємницької діяльності.
44. Мотивація підприємницької поведінки.
45. Принципи поведінки в організаціях.
46. Культура ділового спілкування та групова поведінка.
47. Культура поведінки бізнес-суб'єктів в умовах конкуренції.
48. Стратегії конкуренції.
49. Економіко-психологічні особливості ринкових відносин.
50. Споживач і ринкова система.
51. Психологічні фактори, що впливають на вибір товару чи послуги.
52. Моделі поведінки споживача.
53. Психологічна характеристика покупця.
54. Вплив особистісних характеристик на споживацький вибір.
55. Психологія ціноутворення та реклами.
56. Етапи прийняття рішення про покупку.
57. Емоційний вплив реклами.
58. Модель процесу прийняття рішень споживачем.
59. Використання моделі прийняття рішень організаціями.
60. Методи вивчення споживача.
61. Фундаментальні принципи поведінки споживачів.
62. Вплив аналізу поведінки споживачів на бізнес-стратегію.
63. Маркетингові стратегії.
64. Зовнішні фактори, що впливають на рішення споживача.
65. Характеристика стадії усвідомлення потреби при прийнятті рішення.
66. Характеристика стадії прийняття рішення споживачем: пошук інформації.
67. Характеристика стадії прийняття рішення споживачем: оцінювання варіантів.
68. Характеристика процесу покупки.
69. Стадія споживання.
70. Стадія оцінки варіантів за результатами споживання.
71. Типи процесу прийняття рішення при первинній і повторній покупці.
72. Імпульсивні покупки.
73. Фактор часу при покупці.
74. Настрій споживача.
75. Діагностика поведінки споживачів.
76. Діти як споживачі.
77. Вікові характеристики поведінки споживачів.
78. Стиль життя та споживання.
79. Мотиваційний конфлікт при споживанні.
80. Вплив культури на споживання.
81. Вплив сім'ї на споживання.
82. Груповий та персональний вплив на споживання.
83. Типи потреб споживача.
84. Цілі маркетингу та рекламних комунікацій.
85. Ефекти комунікацій в рекламі.
86. Методи просування, які використовуються в торгівлі.
87. Стратегії використання засобів реклами.

Підсумковий контроль:

1. Економічна психологія як галузь психологічної науки.
2. Еволюція економіко-психологічних ідей у вітчизняній та зарубіжній науці.
3. Когнітивні компоненти прийняття економічного рішення.

4. Мотиваційна сфера економічної поведінки.
5. Вольові компоненти економічної поведінки.
6. Вплив емоцій на поведінку та прийняття економічного рішення.
7. Вплив змісту емоцій на споживацький вибір.
8. Ієрархія потреб та економічна поведінка.
9. Індивідуально-психологічні умови адаптації до ринкових відносин.
10. Економічна депривація.
11. Психологічні причини бідності.
12. Вплив психологічних факторів на фінансово-грошові відносини.
13. Закономірності поведінки на фінансовому ринку.
14. Типи акцентованої поведінки щодо використання грошей.
15. Фактори, що впливають на ставлення до грошей.
16. Психологія зберігаючої поведінки.
17. Психологія ризику та управління фінансовими ризиками.
18. Форми поведінки платника податків.
19. Трудова поведінка як соціальна та психологічна проблема.
20. Параметри трудової поведінки.
21. Особистісні якості та результативність трудової поведінки.
22. Безробіття та економічна депривація.
23. Особливості дезадаптованої поведінки
24. Об'єктивні передумови розвитку підприємницької діяльності.
25. Етика підприємництва та корпоративна етика.
26. Еволюція соціокультурних стереотипів у підприємницькій поведінці.
27. Психологічний образ підприємця.
28. Моделі підприємницької поведінки.
29. Суб'єктивні передумови підприємництва.
30. Здібності до підприємницької діяльності.
31. Психологічний портрет підприємця.
32. Ставлення до ризику.
33. Психологічні аспекти економічної безпеки в підприємницько-господарській діяльності.
34. Психологія комерційної таємниці.
35. Безпечна поведінка у бізнесі.
36. Корпоративний імідж та ідентифікація з фірмою.
37. Безпека та психологічний клімат установи.
38. Причини конфліктів у підприємницькій діяльності.
39. Комерційні переговори та психологічна підготовка до них.
40. Характеристика переговорних стратегій.
41. Вибір оптимального стилю поведінки в кризових і конфліктних ситуаціях.
42. Особистісна стратегія підприємницької діяльності.
43. Структура особистісного потенціалу підприємницької діяльності.
44. Мотивація підприємницької поведінки.
45. Принципи поведінки в організаціях.
46. Культура ділового спілкування та групова поведінка.
47. Культура поведінки бізнес-суб'єктів в умовах конкуренції.
48. Стратегії конкуренції.
49. Економіко-психологічні особливості ринкових відносин.
50. Споживач і ринкова система.
51. Психологічні фактори, що впливають на вибір товару чи послуги.
52. Моделі поведінки споживача.
53. Психологічна характеристика покупця.
54. Вплив особистісних характеристик на споживацький вибір.
55. Психологія ціноутворення та реклами.
56. Етапи прийняття рішення про покупку.

57. Емоційний вплив реклами.
58. Модель процесу прийняття рішень споживачем.
59. Використання моделі прийняття рішень організаціями.
60. Методи вивчення споживача.
61. Фундаментальні принципи поведінки споживачів.
62. Вплив аналізу поведінки споживачів на бізнес-стратегію.
63. Маркетингові стратегії.
64. Зовнішні фактори, що впливають на рішення споживача.
65. Характеристика стадії усвідомлення потреби при прийнятті рішення.
66. Характеристика стадії прийняття рішення споживачем: пошук інформації.
67. Характеристика стадії прийняття рішення споживачем: оцінювання варіантів.
68. Характеристика процесу покупки.
69. Стадія споживання.
70. Стадія оцінки варіантів за результатами споживання.
71. Типи процесу прийняття рішення при первинній і повторній покупці.
72. Імпульсивні покупки.
73. Фактор часу при покупці.
74. Настрій споживача.
75. Діагностика поведінки споживачів.
76. Діти як споживачі.
77. Вікові характеристики поведінки споживачів.
78. Стиль життя та споживання.
79. Мотиваційний конфлікт при споживанні.
80. Вплив культури на споживання.
81. Вплив сім'ї на споживання.
82. Груповий та персональний вплив на споживання.
83. Типи потреб споживача.
84. Цілі маркетингу та рекламних комунікацій.
85. Ефекти комунікацій в рекламі.
86. Методи просування, які використовуються в торгівлі.
87. Стратегії використання засобів реклами.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бутко М. П. Економічна психологія. навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. / М. П. Бутко, А. П. Неживенко, Т. В. Пепа – К. : «Центр учбової літератури», 2019. – 232 с.
2. Грабовська С.Л. Психологічні аспекти комунікаційного менеджменту організації: навч. посібник / С.Л. Грабовська. – Львів: ЛНУ імені Франка, 2014. – 456 с.
3. Канівець Т.М., Галичанська А.В., Фесун Г.С. Психологія праці : навч. посібник / Т.М. Канівець, А. В. Галичанська, Г.С. Фесун. – Чернівці, 2018. – 112 с.
4. Основи психології та конфліктології для фахової підготовки економістів: навчальн. посіб. для галузі знань «Економіка і підприємництво» / Р. А. Калениченко, О. Є. Харіна, К. М. Доценко; Державна фіскальна служба України, Університет ДФС України. – Ірпінь, 2016. 308 с.

Допоміжна:

1. Економічна психологія : методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни. Навчально-методична розробка. / Уклад. Н. М. Дембицька, Я. Г. Запека; Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Факультет психології. – К.: 2020 – 40 с.
2. Канівець Т.М., Фесун Г.С., Галичанська А.В. Психологія маркетингу та реклами : навч. посібник / Г.С. Фесун, А. В. Галичанська, Т.М. Канівець. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2015. – 112 с.
3. Кожухівська, Р. Б. Поведінка споживачів : навчальний посібник /Р. Б. Кожухівська, Л. В. Транченко. - Умань : ФОП Жовтий О. О., 2014. – 362 с.
4. Конфліктологія: навч. посіб. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, В. Д. Воднік та ін. – Х. : Право, 2020. – 128 с.
5. Лозниця В.С. Психологія менеджменту. – К.: ЕксОб, 2016. – 512 с.
6. Пачковський Ю.Ф. Психологія підприємництва. – Львів.: Афіша, 2011. – 276 с.
7. Періг І.М. Економічна психологія / Навчально-методичний посібник для семінарських занять для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності “Психологія”, “Практична психологія”. – Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2018. – 40 с.
8. Поведінка споживачів: Посібн. для самот. роб. студ. спец. 6.050100 “Маркетинг” напряму 0501 “Економіка і підприємництво” всіх форм навч. / Уклад. Л.В. Страшинська. – К.: ЕКОМЕН, 2010. – 77 с.
9. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: Навч. посіб., 3- те вид. – К.: Каравела, 2016. – 320 с.
10. Тихомирова Є.Б., Постоловський С.Р. Конфліктологія та теорія переговорів. Підручник для ВНЗ. 2-е вид. Суми: . Ун-тетская книга, 2016. 240 с.
11. Філолненко М.М. Психологія спілкування: навчальний посібник / М.М. Філолненко.– К.: Центр учбової літератури, 2012. – 224 с.
12. Ходаківський Є.І., Богоявленська Ю.В., Грабар Т.П. Психологія управління: Підручник / Є.І. Ходаківський, Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 664 с.
13. Чхеайло А.А. Психологія підприємницької діяльності: практикум. Харків : ХІБС УБС НБУ, 2013. 67 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті:

1. https://stud.com.ua/178174/psihologiya/ekonomichna_psihologiya
2. https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/p08_50.pdf
3. https://pidru4niki.com/87765/psihologiya/predmet_zavdannya_struktura_ekonomichnoyi_psihologiyi_ekonomichna_povedinka

Міжнародні видання:

1. Technologies of Intellect Development <http://psytir.org.ua/>
2. Psychological journal: <http://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal>
3. Psihologîâ ì osobistîst (Online) Psychology and personality <http://psychpersonality.inf.ua/>
4. Problems of modern psychology: <https://psyjournal.in.ua>
5. Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools: <https://farplss.org/index.php/farplss/index>
6. American Journal of fundamental, applied & experimental research: <http://journal.ua-usa.org>